

Ärende: VN/11443/2021

Utlåtande av tre statsrådets förordningar om tillgänglighetskrav för vissa produkter och tjänster

Lausunnonantajan lausunto

Statsrådets förordning om tillgänglighetskrav för vissa produkter

SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder r.f. tackar för möjligheten att kommentera förslaget utkastet till av tre statsrådets förordningar om tillgänglighetskrav för vissa produkter och tjänster.

Förslagen är baserade väldigt långt på basis av skrivelserna i tillgänglighetsdirektivet och SAMS understöder dessa.

Vid implementeringen är det ändå oerhört viktigt att även uppmärksamma risken för mångdimensionell diskriminering. Från SAMS synvinkel är det oerhört viktigt att tillgång till svenskspråkiga lösningar tryggas både i fråga om produkter och service. Därmed föreslår SAMS följande:

- I fråga om att informationen ska vara begriplig, bör det genom lagstiftning och andra instruktioner att instruktionerna är åtminstone på båda nationalspråken (finska och svenska). Annars finns risken att det här inte beaktas i utformningen av produkter, instruktioner och tjänster.

- I fråga om både självbetjäningsterminaler (§4) och läsplattor (§5) är det viktigt att ljud-till-text funktionen fungerar även för finlandssvenska användare.

I båda av dessa sammanhang är det också viktigt att notera skillnaderna mellan finlandssvenska och rikssvenska. Det är viktigt att självbetjäningsterminalerna fungerar på sådan svenska som är i bruk och etablerat i svenskspråkiga Finland. Det här är även viktigt med tanke på att informationen ska vara begriplig (se t.ex. § 9)

För övrigt vill SAMS ännu poängtera att lättläst svenska och finska gagnar inte endast personer med intellektuell funktionsnedsättning utan även många andra. I Finland finns det uppskattningsvis ca 700 000 personer som skulle dra nytta av lättläst material. Det här borde beaktas åtminstone i myndighetsansvisningarna och förarbeten till förordningarna.

SAMS anser även att definitionen på mikroföretag borde knutas till den nationella definitionen av mikroföretag, snarare än till EU definitionen.

Det är oerhört viktigt att satsa tillräckliga resurser för att stöda implementeringen av direktivet på ett sätt där design-for-all blir mainstream på marknaderna.

Statsrådets förordning om tillgänglig-hetskrav för vissa digitala tjänster

SAMS anser även att definitionen på mikroföretag borde knutas till den nationella definitionen av mikroföretag, snarare än till EU definitionen.

SAMS är oroad bland annat för hur svenskspråkig barnlitteratur kommer att produceras på ett tillgängligt sätt av marknaderna i framtiden, då så gott som alla finlandssvenska förlag underskriver EU:s definition på mikroföretag. Ifall mikroföretagen lämnas utanför lagens tillämpningsområde, är det fortfarande oerhört viktigt att satsningar görs för att rådge och stöda även dessa företag att börja ha tillgängliga lösningar som utgångspunkt i sin publikationsverksamhet, så att dessa verkligen blir mainstream. Om detta inte lyckas finns en risk att svenskspråkiga barn i Finland med t.ex. nedsatt syn inte kan på samma sätt ta del av barnkulturen. Det här kan ha negativa följder med tanke på både barnets utveckling och sociala gemenskap med andra barn. Om man inte förstår kulturella referenser, blir man lätt ensam.

Statsrådets förordning om tillgänglighetskrav för tjänster inom elektronisk kommunikation och tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster

Tillämpningsområdet (med referens till 194 §)

SAMS föreslår att för definitionen av mikroföretag används den nationella definitionen i bokföringslagstiftningen, snarare än EU-definitionen. Det här vore ändamålsenligt för att främja även svenskspråkig tjänsteproduktion i fråga om bland annat e-böcker, eftersom nästan inga svenskspråkiga förlag uppfyller EU:s definition på mikroföretag och mikroföretagen är uteslutna från tillgänglighetskraven i tjänsteproduktionen.

Det här är viktigt eftersom SAMS är oroad bland annat för hur svenskspråkig barnlitteratur och annan barnkultur kommer att produceras på ett tillgängligt sätt av marknaderna i framtiden, då så gott som alla finlandssvenska förlag underskriver EU:s definition på mikroföretag. Ifall mikroföretagen lämnas utanför lagens tillämpningsområde, är det fortfarande oerhört viktigt att satsningar görs för att rådge och stöda även dessa företag att börja ha tillgängliga lösningar som utgångspunkt i sin publikationsverksamhet, så att dessa verkligen blir mainstream. Om detta inte lyckas finns en risk att svenskspråkiga barn i Finland med t.ex. nedsatt syn inte kan på samma sätt ta del av barnkulturen. Det här kan ha negativa följder med tanke på både barnets utveckling och sociala gemenskap med andra barn. Om man inte förstår kulturella referenser, blir man lätt ensam. Om man inte förstår kulturella referenser, blir man lätt ensam.

Vartio Elias
SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf